

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 juli 2011

899/2011

L a g

om ändring av lagen om betalningsinstitut

Utfärdad i Nådendal den 22 juli 2011

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 29 § 5 och 6 mom. samt 30 § 4 mom.,
ändras 1 § 1 mom., 5 § 6 punkten, 6 § 1 mom., rubriken för 7 §, 7 § 1 och 4 mom., 8 §, 9 §
3 mom., 24 § 1 mom. samt 26 och 31 §, samt
fogas till 2 § ett nytt 3 mom., till 5 § nya 2 a-, 2 b- och 6 a-punkter, till lagen en ny 7 a §, till
10 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 21 a och 21 b §, till 27 § ett nytt 2 mom. varvid det
nuvarande 2 mom. blir 3 mom., samt till lagen nya 28 a, 30 a, 31 a och 36 a §, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på affärsverksamhet som består i att tillhandahålla betaltjänster. Vad som i denna lag föreskrivs om betaltjänster och betalningsinstitut ska också tillämpas på utgivning av elektroniska pengar och på institut för elektroniska pengar, om inte något annat bestäms nedan.

2 §

Tjänster utanför tillämpningsområdet

Trots bestämmelserna i 1 mom. ska bestämmelserna i 36 a § tillämpas på elektroniska pengar som ges ut av sådana tjänsteleverantörer som avses i det momentet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

2 a) *institut för elektroniska pengar* ett betalningsinstitut vars auktorisation enligt denna lag omfattar tillstånd att ge ut elektroniska pengar,

2 b) *utgivare av elektroniska pengar* institut för elektroniska pengar och andra fysiska eller juridiska personer som ger ut elektroniska pengar,

6) *medel* kontanter, på ett konto registrerat penningvärde och elektroniska pengar,

6 a) *elektroniska pengar* ett penningvärde som har lagrats elektroniskt eller magnetiskt mot att ett penningbelopp har betalats till utgivaren av de elektroniska pengarna för genomförande av betalningstransaktioner och

RP 2/2011
EkUB 1/2011
RSv 3/2011

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG (32009L0110) EUT nr L 267, 10.10.2009, s. 7-17

som ett eller flera företag har förbundit sig att godkänna som betalning,

6 §

Tillståndsplikt för tillhandahållande av betaltjänster

Betaltjänster får tillhandahållas endast om auktorisation enligt denna lag har beviljats för verksamheten. Av auktorisationen för ett institut för elektroniska pengar ska det särskilt framgå att institutet har rätt att ge ut elektroniska pengar.

7 §

Undantag från tillståndsplikten för tillhandahållande av andra betaltjänster än utgivning av elektroniska pengar

Trots vad som föreskrivs i 6 § får en fysisk person som är stadigvarande bosatt i Finland eller en juridisk person som har sitt huvudkontor i Finland tillhandahålla andra betaltjänster än utgivning av elektroniska pengar utan auktorisation under de förutsättningar som föreskrivs i denna paragraf.

Betaltjänster får inte tillhandahållas i enlighet med denna paragraf om en fysisk person som deltar i eller ansvarar för tillhandahållandet av tjänsterna inte är tillförlitlig på det sätt som avses i 13 § 3 mom. eller om betaltjänstleverantören inte uppfyller de krav som ställs i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

7 a §

Undantag från tillståndsplikten för utgivning av elektroniska pengar

Trots vad som föreskrivs i 6 § får en fysisk person som är stadigvarande bosatt i Finland eller en juridisk person som har sitt huvudkontor i Finland ge ut elektroniska pengar

utan auktorisation, om beloppet av utestående elektroniska pengar beräknat enligt 30 a § inte överstiger 5 miljoner euro. Om beloppet av utestående elektroniska pengar inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt ska beloppet uppskattas med iakttagande av bestämmelserna i 30 a § 4 mom.

På sådana utgivare av elektroniska pengar som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna om betaltjänstleverantörer i 7 § 3—6 mom., bestämmelserna om beviljande av kredit av medel som tagits emot mot utgivning av elektroniska pengar i 10 § 2 mom., bestämmelserna om registrering av transaktioner som gäller elektroniska pengar i 28 a § och bestämmelserna om utgivning och inlösen av elektroniska pengar i 36 a §.

8 §

Anmälningssplikt när betaltjänster tillhandahålls utan auktorisation

Den som avser att tillhandahålla betaltjänster utan auktorisation enligt 7 eller 7 a § ska underrätta Finansinspektionen om saken. Till anmälan ska fogas en affärsplan varav framgår vilken typ av betaltjänster som ska tillhandahållas och den planerade verksamhetens omfattning samt en utredning varav framgår vilka fysiska personer som ska tillhandahålla eller ansvara för betaltjänsterna. Tjänstleverantören ska dessutom utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om att verksamheten upphör och om betydande förändringar i verksamheten samt om förändringar i omständigheter som avses i 7 § 2—4 mom. och i 7 a § 1 mom.

Finansinspektionen ska inom en månad efter att ha fått anmälan eller, om anmälan är bristfällig, efter det att anmälaren inkommit med de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna, avgöra om personen i fråga uppfyller förutsättningarna för verksamheten. Finansinspektionen ska utan dröjsmål återkalla sitt beslut, om verksamheten inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 7 § 2—4 mom. eller i 7 a § 1 mom.

Den som med stöd av 7 eller 7 a § tillhan-

dahåller betaltjänster utan auktorisation ska årligen underrätta Finansinspektionen om det sammanlagda beloppet av sina genomförda betalningstransaktioner. Finansinspektionen har dessutom rätt att av tjänsteleverantören i fråga få den övriga information som behövs för tillämpning av denna paragraf.

Finansinspektionen utfärdar för tillsynen behövliga närmare föreskrifter om anmälningsplikten enligt denna paragraf.

9 §

Tillåten affärsverksamhet

Betalningsinstitutet får tillhandahålla endast sådana betalkonton som används uteslutande för genomförande av betalningstransaktioner. De medel som betalningsinstitutet tar emot från betaltjänstanvändarna är inte sådana insättningar eller andra återbetalbara medel som avses i kreditinstitutslagen.

10 §

Beviljande av kredit

Ett institut för elektroniska pengar får inte bevilja kredit av de medel som det har tagit emot mot utgivning av elektroniska pengar.

21 a §

Anmälningsplikt som gäller förvärv och överlåtelse av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar

Den som har för avsikt att direkt eller indirekt förvärva aktier, andelar eller placeringsandelar i ett institut för elektroniska pengar, eller en andel av institutets grundkapital eller bolagsinsats, ska underrätta Finansinspektionen om detta på förhand, om hans innehav på grund av förvärvet

1) kommer att uppgå till minst 20 procent

av aktie-, andels-, placeringsandels- eller grundkapitalet eller bolagsinsatsen i institutet för elektroniska pengar,

2) kommer att vara så stort att det motsvarar minst 20 procent av röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller

3) annars berättigar till att utöva inflytande som är jämförbart med innehav enligt 2 punkten eller annars betydande inflytande i förvaltningen av institutet för elektroniska pengar.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 30 eller 50 procent av aktie-, andels-, placeringsandels- eller grundkapitalet eller bolagsinsatsen i institutet för elektroniska pengar, eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som samtliga aktier eller andelar medför eller så att institutet för elektroniska pengar blir ett dotterföretag, ska också detta förvärv anmälas på förhand till Finansinspektionen.

Vid beräkningen av den ägar- och röstandel som avses i 1 och 2 mom. tillämpas 1 kap. 5 § och 2 kap. 9 § 1 och 2 mom. i värdepappersmarknadslagen (495/1989). Sådana aktier och andelar som den anmälningskyldige har förvärvat för högst ett år i samband med en emission av värdepapper eller med stöd av sin verksamhet som marknadsgarant och utifrån vilka den anmälningskyldige inte har rätt att utöva rösträtt i en sammanslutning eller i övrigt påverka verksamheten i sammanslutningens ledning, ska dock inte beaktas.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras också när det i innehavet ingående antalet aktier eller andelar sjunker under någon av de gränser för innehav som anges i 1 eller 2 mom. eller om institutet för elektroniska pengar upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningskyldige.

Institutet för elektroniska pengar ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 och 2 mom. och om innehavens storlek samt utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i ägarandelarna som har kommit till dess kännedom.

Bestämmelser om de uppgifter som ska fogas till de anmälningar som avses i denna

paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 b §

Begränsning som gäller förvärv av aktier och andelar i institut för elektroniska pengar

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att förbjuda sådant förvärv av en ägarandel som avses i 21 a § finns i 32 a § i lagen om Finansinspektionen, och bestämmelser om förfarandet när ett förbudsbeslut ges finns i 32 b § i den lagen.

En anmälningsskyldig får inte förvärva aktier eller andelar som avses i 21 a § förrän Finansinspektionen har fattat det beslut som avses i 1 mom. eller förrän den tidsfrist för beslutsfattande som anges i 32 b § i lagen om Finansinspektionen har löpt ut, om inte annat bestäms vid behandlingen av ärendet.

24 §

Ombud

Ett betalningsinstitut får tillhandahålla betaltjänster genom ombud. Ombudet handlar för betalningsinstitutets räkning och på dess ansvar. Utgivning av elektroniska pengar får inte ske uteslutande via ombud.

— — — — —

26 §

Skyddande av kundmedel

Ett betalningsinstitut som utöver tillhandahållande av betaltjänster bedriver annan affärsverksamhet enligt 9 § 2 mom. ska på det sätt som föreskrivs nedan i denna paragraf skydda medel som det av betaltjänstanvändare eller andra tjänsteleverantörer har tagit emot för att genomföra betalningstransaktioner och för utgivning av elektroniska pengar. Om de medel som har betalats för genomförande av betalningstransaktioner överstiger 150 euro, omfattas de av skyddet. Betalningsinstitutet får emellertid avtala med en annan betaltjänstanvändare än en konsument att

skyddet omfattar endast belopp som överstiger 600 euro. Vad som i detta moment bestäms om minimibeloppet av de medel som omfattas av skyddet ska inte tillämpas på sådana medel som har mottagits för utgivning av elektroniska pengar.

Betalningsinstitutet ska förvara medel som avses i 1 mom. så att det inte finns risk för att de sammanblandas med andra betaltjänstanvändares, betaltjänstleverantörers eller betalningsinstituts medel. Betalningsinstitutet ska sätta in medlen på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som i någon annan stat fått koncession för att ta emot insättningar, eller placera medlen i lågriskpapper och värdepapper som lätt kan omsättas i pengar eller i andra investeringsobjekt, om medlen inte arbetsdagen efter att de mottagits har betalats till mottagaren eller överförts till en annan tjänsteleverantör. De medel som tjänsteleverantören krediterar institutet för elektroniska pengar på basis av användningen av de elektroniska pengarna ska sättas in på ett bankkonto eller placeras i enlighet med vad som bestäms i detta moment så snart medlen står till institutets förfogande, dock senast den femte arbetsdagen efter utgivandet av elektroniska pengar. Finansinspektionen utfärdar föreskrifter om när värdepapper eller andra investeringsobjekt ska anses vara av lågriskkaraktär och lätta att omsätta i pengar.

Betalningsinstitutet kan skydda medel som avses i 1 mom. också på så sätt att de medel som institutet mottagit, i det fall att det blir insolvent, betalas ut till betaltjänstanvändarna på grund av försäkring eller borgen som beviljats av ett försäkringsbolag eller kreditinstitut som inte hör till samma grupp som betalningsinstitutet.

Vad som föreskrivs i denna paragraf ska dessutom tillämpas på medel som betalningsinstitutet har tagit emot och som ska användas för att genomföra framtida betalningstransaktioner, så att en del av medlen används för framtida betalningstransaktioner och en annan del för andra tjänster än betaltjänster. Detta moment ska tillämpas också då den andel av medlen som hänför sig till framtida betalningstransaktioner är varierande eller inte känd på förhand och då den andel av medlen som ska användas för betal-

tjänster skäligen kan bedömas utifrån hur tidigare genomförda betalningstransaktioner har utvecklats. Vid fastställandet av beloppet av de medel som tagits emot mot utgivning av elektroniska pengar tillämpas bestämmelserna i 30 a §.

Betalningsinstitutet ska i förväg underrätta Finansinspektionen om väsentliga förändringar av de åtgärder som betalningsinstitutet har vidtagit för efterlevnaden av denna paragraf.

5 kap.

Finansiella förutsättningar för tillhandahållande av betaltjänster

27 §

Minimikapital

Aktiekapitalet, andelskapitalet, grundkapitalet eller bolagsinsatsen i ett institut för elektroniska pengar ska uppgå till minst 350 000 euro.

28 a §

Registrering av transaktioner

För beräkning av de krav som föreskrivs i detta kapitel och för övervakning av att kraven iakttas ska betalningsinstitutet på ett tillförlitligt sätt registrera transaktioner som gäller elektroniska pengar, andra betaltjänster samt sådana tjänster som avses i 9 § 1 och 2 mom. separat från övriga grupper av transaktioner så att deras belopp och andel av hela betalningsinstitutets omsättning samt, till den del transaktionerna gäller elektroniska pengar, andelen utestående elektroniska pengar i förhållande till hela betalningsinstitutets balansomslutning kontinuerligt kan följas upp tillräckligt noggrant. Finansinspektionen kan utfärda närmare tekniska föreskrifter om registreringen av transaktioner.

30 a §

Kapitalkrav för institut för elektroniska pengar

Utöver det belopp som föreskrivs i 30 § ska ett institut för elektroniska pengar vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar två procent av det genomsnittliga värdet av de utestående elektroniska pengar som institutet har gett ut.

Det genomsnittliga värdet av utestående elektroniska pengar enligt 1 mom. beräknas som genomsnittet av det sammanlagda värdet av återbetalningsskyldighet hänförlig till de utestående elektroniska pengarna vid utgången av varje kalenderdag under de sex föregående kalendermånaderna.

Institut för elektroniska pengar ska beräkna det genomsnittliga värde som avses i 2 mom. för varje kalendermånad den första arbetsdagen i varje månad och anmäla beloppet till Finansinspektionen. Finansinspektionen kan utfärda närmare föreskrifter om innehållet i anmälningsplikten.

Om ett institut för elektroniska pengar inte utan oskäligen kostnader kan beräkna det genomsnittliga värdet av utestående elektroniska pengar på det sätt som avses i 2 mom., kan Finansinspektionen på ansökan av institutet tillåta detta att fastställa beloppet av utestående elektroniska pengar genom en konservativ uppskattning utifrån historiska uppgifter. Finansinspektionen ska bevilja tillstånd till detta om det genomsnittliga värdet av utestående elektroniska pengar vid varje tidpunkt kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Beloppet av utestående elektroniska pengar får under de tolv månader som följer på beviljandet av auktorisation uppskattas utifrån den bedömning som ges i den affärsplan som Finansinspektionen har godkänt och som fogats till ansökan om auktorisation.

31 §

Undantag från kapitalkravet

Vad som föreskrivs i 30 och 30 a § ska inte tillämpas på de betalningsinstitut som uppfyller förutsättningarna för undantag i fråga om

kapitalkravet, vilka anges i 56 § i kreditinstitutslagen, om betalningsinstitutet omfattas av den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitutet så som föreskrivs i kreditinstitutslagen.

Finansinspektionen kan för en tid av högst tre år förutsätta att ett betalningsinstituts kapitalbas ska överstiga det belopp som beräknats enligt 30 eller 30 a § med högst 20 procent, om detta är nödvändigt på basis av en bedömning av betalningsinstitutets riskhantering, förmåga att bära förluster eller interna kontrollmetoder. Finansinspektionen kan på motsvarande sätt också sänka kapitalkravet med högst 20 procent för högst tre år.

31 a §

Utfärdande av närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller kapitalkravet

Genom förordning av finansministeriet utfärdas närmare bestämmelser om de metoder som ska användas för att beräkna kapitalbasen enligt 29 § i syfte att genomföra betaltjänstdirektivet. Finansinspektionen utfärdar de övriga närmare föreskrifter om beräkning av kapitalkravet enligt 29, 30, 30 a och 31 § som krävs för att genomföra betaltjänstdirektivet samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG.

36 a §

Utgivning och inlösen av elektroniska pengar

Elektroniska pengar får ges ut och lösas in endast till ett nominellt belopp.

De medel som tas emot mot utgivning av elektroniska pengar ska omedelbart omvandlas till elektroniska pengar.

På elektroniska pengar får inte betalas ränta eller andra förmåner som är knutna till perioden för innehav av elektroniska pengar.

Utgivaren av elektroniska pengar är skyl-

dig att på begäran av en innehavare av elektroniska pengar lösa in de elektroniska pengar som denne innehar, om innehavaren kräver inlösen under den tid avtalet är i kraft eller senast ett år efter den dag då avtalet upphör att gälla. Om innehavaren kräver inlösen under den tid avtalet är i kraft eller om de elektroniska pengarna också kan användas till att betala sådant som inte hör till lagens tillämpningsområde och det inte är känt i förväg vilken andel av de elektroniska pengarna som kommer att användas för sådana betalningar, kan innehavaren kräva att utgivaren löser in enbart den begärda andelen av de elektroniska pengar som innehavaren har.

I avtal mellan utgivare av elektroniska pengar och innehavare av elektroniska pengar ska villkoren för inlösen och eventuella avgifter i samband med detta anges tydligt och väl synligt. Innehavaren av elektroniska pengar ska underrättas om dessa villkor innan avtalet ingås.

En avgift får tas ut för inlösen endast om detta anges i avtalet i enlighet med 5 mom., och endast i något av följande fall:

- 1) inlösen begärs innan avtalet upphör att gälla,
- 2) avtalet innehåller en bestämmelse om den tidpunkt då det upphör att gälla och innehavaren av elektroniska pengar har avslutat avtalet före denna tidpunkt,
- 3) inlösen begärs senare än ett år efter den dag då avtalet upphör att gälla.

Ett avtalsvillkor som avviker från bestämmelserna i denna paragraf till nackdel för innehavaren av elektroniska pengar är utan verkan mot en konsument.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2011.

De juridiska personer som när denna lag träder i kraft har den koncession för institut för elektroniska pengar som anges i kreditinstitutslagen ska av Finansinspektionen utan ansökan beviljas den auktorisation för institut för elektroniska pengar som anges i denna lag. Innan auktorisationen träder i kraft ska Finansinspektionen underrätta institutet för elektroniska pengar om att auktorisation har beviljats. Finansinspektionen kan vidta de åtgärder som behövs för beviljande av auktorisation innan lagen träder i kraft.

Ett företag som, när denna lag träder i kraft, bedriver affärsverksamhet där det ingår att ge ut elektroniska pengar får trots denna lag till och med den 31 oktober 2012 ge ut elektroniska pengar enligt de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Nådendal den 22 juli 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*